

κατορθοῦσι νῦν κατέχωσι μόνον τοὺς χώρους ἐν οἷς
βιοῦσι. Καὶ αὐτὸς ὁ ἐλέφας φεύγει πρὸ αὐτῶν.
« Ἡ ὑπεροχὴ τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς τακτικῆς
ώς καὶ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, οὗτοι καὶ παρὰ τοῖς
ζῷοις, εἴνει καταφυγεστάτη» παρατηρεῖ δὲ Οὔζω.

"Ἐπεταί τὸ τέλος,

...A.

ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Μιὰ μάνα ἐγέννησε παιδί, μονάκριβο παιδάκι,
τὸ γέννησε, τ' ἀνάθρεψε μὲ τῆς καρδιᾶς τὶ γάλα,
νανούρισε τὸν ὑπνο του μὲ πόνο καὶ λαχτάρα
καὶ μέτραγε ταὶς ὥραις του ώς ποῦ νὰ μεγαλώσῃ.
Πέντε χρονῶν τωκανε κι' ἀρρώστηξ δὲν τὸ βρῆκε
καὶ μέστ' εἰς τὰ πέντε ἀρρώστηης καὶ πέφτει τοῦ θανάτου.
— Ἀγε! Νικόλα, πρόφθυσε καὶ γιάνε τὸ παιδί μου,
κι' ἀν τοῦ χαρίστης τὴ ζωὴ Θὲ να σοῦ φέρω τάμμα
λαμπάδα σάν τὸ μπότι του 'εις τὰ ποδιά σου νὰ κατή.
Κι' ὁ ἄγιος δὲν τὴν ἀκουσε κι' ὁ Θεοὺς δὲν τὴν ἀκούει
κι' ὁ Χάρος ἕλθε μιὰ νυγτιά καὶ πῆρε τὴ ζωὴ του
κ' ἔχασ' ή μάνα τὸ παιδί καὶ τὸ μονάκριβο της.
Θὲ μου, ποὺ δίνεις 'ε τὴν καρδιὰ κάθες χροὰ καὶ πόνο
λυπήσου τὴ μανούλα του καὶ παρηγόρησέ την...
Παρηγορεῖτ' ὁ χωρισμὸς καὶ γιαίνει κάθες πόνος
μὰ ὁ πόνος του μονάκριβου παρηγοριῶν δὲν ἔχει!
Τὸ κλαίτ' η μάνα ἀπὸ βραδύς ὡς ποὺ νὰ ἔγιμερωσῃ
καὶ μέστα 'εις τὰ χράγματα τραβεῖς 'ε τὸ κοιμητήρι
καὶ 'ε τὸ μικρὸ τὸ μνῆμά του γονατισμένη κλαίει:
— Παιδάκι μου, τί σούκανα καὶ μ' ἄφοσης μανάν:

Σ τὴν τόσην παραπόνεσι, 'ες τῇ λαυρά τῆς καρδιᾶς της κούραστηκαν τὰ μάτια της νὰ κλαίνε νύκτα-μέρα κ' ἔκλεισαν τὰ βλέφαρα καὶ τὴν ἐπήρος ὁ ὑπνος κ' ἔφερ' ὄνειρατα γλυκὰ 'ετὴν ὅρφανή τῇ μάνα: Τῆς φάνηκε πῶς ἦτανε 'ετὸ κοινητῆρο μέστα καὶ οὕτε κιθούρα ψαίνονταν κι' οὕτε σταυροὶ καὶ πλάκες κι' οὕτε κλαψάρικαις ἴηγαις καὶ μαῦρα κυπαρίσσια, μόν' ἦταν ἀνθοστόλιστα μικρὰ περιβολάκια καὶ ἐτὸ καλένα μιὰ ψυχὴ 'ετα κάτασπρα 'ντυμένη μὲ τὴ θωριὰ πουσή 'ετη γῆ πρὶν ν' ἀπεθένη ἀκόμα. Η μαύρη μάνα ἐκύπταγε γιὰ ναῦρη τὸ παιδὶ τῆς καὶ νά, τὸ βλέπει 'ετη γωνιὰ 'ε ἔναι περιβολάκι ποὺ σκάλιζε κ' ἐπότιζε κι' ὀπωστισμοὺς δὲν είχε. Κανένας δὲν εἰμιπόρεσε τὸ δρόμο της νὰ φράξῃ καὶ τρέχει 'ετὸ παιδίκι της, 'ετὴν ἀγκαλιά τὸ σφίγγει. —Παιδίκι μου, τί σούκανα καὶ μ' ὅφησες μονάχη; δὲν μοῦ ἀλεῖς παιδίκι μου δὲν 'νοιώθεις τὰ φίλια μου; Γιατ' εἰν' τὰ μάτια σου θολά, τὰ μάτια σου κλαμένα κ' ἔνα πικρὸ παραπόνο 'ετὴν ὅψι σου σκορπιέται; —Μανοῦλα μου, δὲν μ' ἀγαπᾶς, δὲν μ' ἀγαπᾶς καθόλου. —Τί λές, καλὸ παιδίκι μου, τί λές γλυκὺ παιδί μου; 'Η μάνα σου δὲν σ' ἀγαπᾶ ποὺ κλαίγει νύκτα-μέρα; ποὺ κάβι' αὐγὴ 'ε τὸν τάφο σου γονατισμένη στέκει καὶ πλέγουνε τὴν πλάκά σου τὰ δάκρυα ἀπ' τὴν καρ-

Ιδία της κι' ἀφοῦ τὴν πλᾶκα πλένουνε κυλοῦν κατὰ τὸ χῶμα κι' ἀτέλειωτα ποτίζουν τὸ μαῦρο κυπαρίσσι; Τί λέες καὶ λόγῳ παιδίχι μου, τὶ λέες γλυκὸν παιδί μου; —Μανούλα μου, δὲν μ' ἄγαπτες, δὲν μ' ἄγαπτες καθόλου· θωρεῖς τριγύρω τοὺς ἀνθούς καὶ τὰ περιβόλαια; αὐτὸν εἶνι, οἱ τάφοι τῶν παιδιῶν ὅσα μικρὰ πεθαίνουν. Τὰ παιρνεῖς δὲ Θείος ἀπὸ τὴν γῆν καὶ γίνονται ἀγγελούδια, τοὺς δίνει καὶ μιὰ πήγη γῆν νὰ σκάβουν νὰ ποτίζουν,

καὶ κάθε αὐγὴ τοῦ φέρουνε 'ς τὰ πόδια του λουλούδια
καθένα ἀπ' τὸ περβόλι του κι' ἀπὸ τὰ λούσια. δά του
κι' ὅποι παιδὶ δὲν εἰμπορεῖ λουλούδια νὰ τοῦ φέρη
οἱ ἄγγοι τὸ μαλάνονε κι' οἱ ἄλλοι τ' ἀποδιώχνουν
καὶ δὲν τ' ἀνίνουνε νάλοθῆ μπροστά 'ς τὸν ἄγιο Θρόνο
ποὺ κάλεστ' ὁ πατέρας μας κι' ὅλης τῆς γῆς πατέρας.
Εἶχα κ' ἐγώ μανούλι μου μιὰ φτωχικὴ ανεμώνη
κ' ἔχθες ποὺ ἥλθες κ' ἔκλαιγες γονατιστή 'στη πλάκα
εστάλεξ' ἐν δάκρυο 'ετήν ανεμώνη ἐπάνω
καὶ τόση φλόγα τῶις αιγε τὸ δάκρυό σου ἔκειο
ποὺ μήρανε τὸ λούλουδο καὶ τούπεσαν τὰ φύλλα.
Τώρα σᾶν θάλθ' ή χαρυκή καὶ θάλθουν κ' οἱ ἄγγελοι
καὶ κάλκουν δῆλα τὰ παιδιά νὰ φέρουν τὰ λουλούδια,
τί λουλούδιο, μανούλι μου, θάζω κ' ἐγώ νὰ φέρω,
ἀφούσχα ἔνα μαναχὸ καὶ τῶκαψες κ' ἔκεινο
με τα θερμά σου δάκρυα: ..

Ἐξέπυνγος' ἡ μητέρα
κ' ἔχασε τὸ παιδάκι της μαζῆ μὲ τ' ὄνειρό της . . .
Μάνα φτωχή, μάνα ὀφελή, δυστυχισμένη μάνα,
κατάπιε τα τὰ δάκρυα μὴν τύχη καὶ σταλάξουν,
γιατ' ἔχουν φλόγα καὶ φωτιὰ κι' ὅπου κι' ἀν πέσουν
Γκαζίνε!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΔΕΜΗΣ

ΣΗΜΕΙΟΣΕΙΣ

Κατασκευή χρημάτων ἐκ τῆς σακχάρου είς ύψηλοτάτην θερμοκρασίαν τὸν διὰ καύσεως τοῦ σακχάρου προελθόντα ἀνθρακα κατώρθωσαν νὰ παραγγίωσιν ὥριοτάτους κρυστάλλους δυναμένους νὰ χαράξωσι τὸν χαλαζίν καὶ τὸ τοπάζιον. Ο ἐξ Ἑδιμούργου κ. Μάρσδεν πιστεύει ὅτι κατεσκευάσεν ἀδάμαντα ἐκ τῆς σακχάρεως ποιεύμενος χαῖτιν τῆς ἀκολούθως μεθίδου.

Τούτη η παραγγελία της χρήσης της αποκαλύπτει μενούσα. Υποδόλαιλει είς τὴν ὑψηλοτάτην θερμοκρασίαν ἐπὶ ἔξ
ῶρας μίγμα τὸ ἀνθρακοῦ σαπαχάρου καὶ νιτρικοῦ ἀργύ-
ρου. Μετὰ τοῦτο ἐπιφέρει βραδεῖαν ψύξιν καὶ ἀφαι-
ρεῖ τὸ ἀνθρακα διὰ τοῦ νιτρικοῦ ὁζέος. Τὸ ὑπόλει-
θὲν τυνίσταται ἔξ ἀνθρακοῦ, γραβίτου καὶ τινῶν λαμ-
πρῶν κρυστάλλων, εἰτινες εἶναι ἀναμφιβόλως ἀδά-
μαντες κατά τὸν κ. Μάρσδεν, διότι καράτουσι τὸν
σάπφειρον. Ἐργαζόμενοι ἐπὶ μεγάλειτέρου ποσοῦ ὑ-
λης, ἵσως καταρθώσιν νὰ κατασκευάσωσι μεγαλει-
τέρους κρυστάλλους, οὓς νὰ χρησιμοποιήσωσιν ἀντὶ
τοῦ ἀδάμαντος.

Ἐκ τῆς συλλογῆς τῶν αὐτογράφων, τὰ ἥποια ἔχει
ἡ Ἀδελίνα Πάττη, αἱ ἵταλικαι ἐφημερίδες ἀναγρά-
φουσι τὰ ἑέτης· «Καλή μου Ἀδελίνα! Τίποτε δὲν
μοῦ φέλνεται εὐκολωτερον ἢ τὸ νὰ γράψω δέαν τινὰ
εἰς τὸ λεύκωμά σου». Ιδέαν ἡ ὁποία ποτὲ δὲν μοῦ
βγαίνει ἀπό τὸ κεφάλι, δηλ. νὰ σὲ τιμῶ ως ἀξιολά-
τρευτον πλάσμα, νὰ θυμητάζω τὰ μηγινά σου θέλγη-
τρα καὶ νὰ μένω διαρκῶς ὁ φίλος σου Γ. Ροστί-
νης. — Ἐν Παρισίοις 16 Φεβρουαρίου 1864. Ο
Μάιερθεργ ἔγραψεν «Ο εὐγάρμων συγγραφεὺς προ-
σῆρει τὰ σεβάσματά του εἰς τὴν πολυθελγητρόν
του Διόραν καὶ ἐκφράζει εἰς αὐτὴν τὰν θυμα-
σμόν του». Ο «Εκτωρ Βερλιώτης ήρκεσθη νὰ γράψῃ:
«Oportet pati». Οι λατινισταὶ ἔγραψαν τούτο «Ἐ-
χομεν ἀνάγκην τῶν παθῶν», οἱ δὲ φιλόμουσοι «ἔχο-
μεν ἀνάγκην τῆς Πάττης».